

Formannafundur Læknafélags Íslands

Hagdeild, öryggismál og sumarþing til umræðu í bjarma af blómlegum rekstri

**Þróstur
Haraldsson**

FORMANNAFUNDUR Læknafélags Íslands var haldinn að vanda í vikunni eftir páska. Á þessum fundi var gerð sú breyting á forminu að í stað þess að formenn allra nefnda og félaga flyttu skýrslu um starfið á árinu flutti formaðurinn skýrslu sem og talsmenn helstu nefnda og stjórna. Öðrum var gefið færi á að greina frá því helsta sem væri að gerast og notfærðu fáir sér það.

Reyndar hófst fundurinn á því að Þorkell Bjarnason formaður stjórnar Lífeyrissjóðs lækna gerði grein fyrir starfsemi sjóðsins á árinu. Þar kom fram að hagar sjóðsins batnaði verulega á árinu 2003 sem reyndist vera næstbesta ár í sögu sjóðsins þegar litið er á ávöxtun eignanna. Hún var 13 af hundraði á árinu en næstu þrjú ár á undan hafði verið neikvæð ávöxtun. Þessum umsnúningi olli einkum hækkun á verði íslenskra hlutabréfa sem varð veruleg á árinu. Hrein eign sjóðsins var orðin 16,6 milljarðar króna í marsmánuði.

Þótt fundarmenn gleddust yfir þessum góðu fréttum spunnust mestu umræðurnar um þær hugmyndir sem nú eru uppi um að sameina Lífeyrissjóð lækna

Elínborg leiðtogi heimilislækna er hér í miðri sögu sem Hulda ritari stjórnar LÍ fylgist með af athygli.

Almenna lífeyrissjóðnum. Á fundinum lá fram úttekt á slíkri sameiningu en hún er til umfjöllunar hjá stjórnunum beggja sjóða. Á ársfundi Lífeyrissjóðs lækna sem haldinn var eftir að Læknablaðið fór í prentun stóð til að ræða þessi mál enn frekar og verða þeim umræðum gerð skil í júníhefti blaðsins.

Tillögur nefndar um öryggismál sjúklinga

1. Gera þarf framvirka rannsókn á umfangi og alvarleika mistaka í íslensku heilbrigðiskerfi. Að þessari rannsókn þurfa að koma þær stofnanir og fyrirtæki sem veita lækniþjónustu en auk þess er eðlilegt að Læknafélag Íslands og hugsanlega fleiri verði aðilar á einn eða annan hátt að þeirri rannsókn. Í framhaldi af slíkri rannsókn þarf að bregðast við þeim ábendingum sem rannsóknin leiðir af sér og yrði það hlutverk viðkomandi stofnana og heilbrigðisyfirvalda.
2. Koma þarf á skráningarkerfi innan allra heilbrigðisstofnana, opinberra sem einkarekinna. Mikilvægt er að það verði uppbyggt á sama hátt alls staðar svo auðvelt verði að fá sambærilega mynd af ástandinu á hverjum tíma. Það er álitamál hvort búa eigi til eitt kerfi fyrir alla (miðlægan gagnagrunn) og þarf það að ræðast frekar. Full trygging verði þó á nafnleynd hvernig sem kerfin verða uppbyggt að öðru leyti.
3. Vinna þarf að hugarfarsbreytingu þar sem gengið verði út frá því að mistökkin séu fremur kerfislæg en persónuleg og brugðist við í samræmi við það. Á sama tíma verði viðhaldið þeim farvegi sem Landlæknisembættið hefur fyrir kvartanir vegna alls sem misfarist getur svo sem verið hefur.
4. Koma þarf upp virku samstarfi milli þeirra sem málið varðar. Ekki er rétt á þessu stigi að ákveða hvernig því skal hátt að en lagt til að haldið verði málþing með þátttöku LÍ, FÍH, sjúklingasamtökum og hugsanlega öðrum. Á því málþingi verði málefnið reifað og kannað hver er hugur aðila til frekara samstarfs. Hugsanlega má koma á formlegu samstarfi eins og er í Danmörku þar sem samtök um öryggismál hafa verið stofnuð.
5. Læknanemar þurfa að fá undirbúning undir það að takast á við aðstæður þar sem óhapp hefur orðið og þeir eru aðilar málsins á einhvern hátt. Eðlilegt er að þetta sé gert innan kennslu um samskipti lækna og sjúklings.
6. Sérgreinafélög þurfa að taka upp umræðu um öryggi sjúklinga sem miðast við eðli þeirra sérgreina.
7. Læknar sem eru aðilar að óhappi verða að fá tilhlýðilegan stuðning. Best er ef komið er á skipulegri, fordómalausri skoðun á öllum óhöppum innan viðkomandi deildar.

**Jón Snædal
Elínborg Bárðardóttir
Páll H. Möller**

Hagdeild lækna á auðum sjó

Þá var röðin komin að formanni og gjaldkera að gera hreint fyrir sínum dyrum og verður að segja að þau sluppu ákaflega vel frá því. Hagur félagsins er afar góður þessi misserin og allt í blóma. Gleggsta dæmið um það er kannski að þegar rætt var um hugsanlega stofnun Hagdeildar lækna kom fram sú tillaga stjórnarar að gerð yrði tilraun með hana í þrjú ár. Á þeim tíma verður ekki þörf á að hækka árgjöld til að standa straum af kostnaði við ráðningu hagfræðings heldur er hægt að fjármagna hana af sparifé félagsins. Það þarf náttúrlega ekki að taka það fram að þessi tillaga var samþykkt einróma og án umræðu með því skilyrði að aðalfundur legði blessun sína yfir hana.

Formaður rakti helstu mál sem stjórnin hefur fengist við frá aðalfundinum á Hólum en þau voru af ýmsum toga. Umsagnir um lagafrumvörp eru á verksviði stjórnar LÍ og að þessu sinni voru tvö mikilvæg frumvörp til umræðu á Alþingi: breyting á starfsmannalögum, það er aukið svigrúm stjórnenda til uppsagna, og endurskoðun á lögum um heilbrigðisþjónustu. Stjórnin fjallaði einnig mikið um uppsagnirnar á Landspítalanum og tók þátt í umræðu um hlutverkaskipan í heilbrigðisþjónustunni.

Utanríkis- og öryggismál

Utanríkismál eru töluverður póstur í starfsemi LÍ og hafa farið vaxandi á undanförunum árum. Jón G. Snædal varaformaður hefur verið manna virkastur í þessum samskiptum enda situr hann í stjórn Alþjóðafélags lækna og annast samskipti LÍ við Norræna læknaáráðið. Stundum gerist það að þessi erlendu samskipti hafa bein áhrif á umræðuna hérlandis en dæmi um slíkt er umræðan um öryggismál sjúklinga sem farið hefur vaxandi.

Eftir heimsókn Jespers Poulsens formanns dönsku læknaamtakanna á aðalfund LÍ á Hólum í fyrrasumar skipaði stjórnin þriggja manna nefnd til að móta stefnu í öryggismálum sjúklinga. Í nefndinni áttu sæti þau Elínborg Bárðardóttir og Páll H. Möller, auk Jóns. Átti nefndin að skila álitum á formannaráðstefnu í vor, hvað hún og gerði. Jón gerir grein fyrir starfi nefndarinnar á öðrum stað í blaðinu en

Fjær eru þeir Unnsteinn Júlíusson frá Húsavík og Óskar Einarsson formaður LR en hér nær eru það Tómas Guðbjartsson formaður FÍLÍS og Páll H. Möller stjórnarmaður í LÍ.

hér birtast tillögur nefndarinnar um stefnu LÍ og nauðsynlegar aðgerðir til að auka öryggi sjúklinga.

Arnór Víkingsson greindi frá því helsta sem hefur verið að gerast á vettvangi Fræðslustofnunar lækna en þar er meðal annars unnið að því að koma á fót kerfi til að meta símenntun lækna. Stofnunin ætlar að ganga frá drögum að almennu matskerfi en svo er reiknað með því að sérgreinafélögin bæti við það eftir þörfum greinanna. Þá kom fram í máli Arnórs að stofnunin er að velta fyrir sér möguleikum á að efna til sumarþinga fyrir íslenska og erlenda lækna sem haldin yrðu hér á landi. Á þessum þingum væri hægt að gefa yfirlit yfir ákveðna sjúkdóma og þau yrðu höfð þannig að þau fullnægðu kröfum um símenntun. Sagði Arnór að mikill markaður væri fyrir slík þing og ef af yrði myndi stofnunin auglýsa þau meðal evrópskra lækna.

Ýmislegt fleira bar á góma á formannafundinum sem ekki er rúm til að gera nánari skil hér. Þó skal bent á frétt á öðrum stað í blaðinu um kaup Orlofs-sjóðs á húsi á Kirkjubæjarklaustri en á fundinum kom fram að hagur sjóðsins er ekki síðri en félagsins sjálfs.

Síðast en ekki síst ber að nefna að Sigurbjörn Sveinsson formaður skýrði frá því að Jón G. Snædal hefði greint stjórninni frá því að hann hyggðist hætta stjórnarstörfum á aðalfundi í haust. Einnig kom fram að Hulda Hjartardóttir ritari hefði fallist á að gefa kost á sér í embætti varaformanns. Um þetta geta menn svo hugsað fram að aðalfundi sem haldinn verður á höfuðborgarsvæðinu í haust.

Fyrrverandi og núverandi forystumenn lækna í kaffihléi á formannafundinum.